

PARK

pomysłów

kwartalnik
nr 27 (IV/2023)
ISSN 2450-4769

DZIEŃ DOBRY

Co słyhać? W zimowym wydaniu „Parku Pomysłów” czekają na Ciebie nowe ciekawostki i zadania.

Baw się dobrze!

Jak masz na imię?

.....

SPIS TREŚCI

- 3 tradycje słowiańskie / szczodre gody
- 6 teczka ekologa / Kodeks Małego Ekologa
- 10 zrób to sam / kalendarz adwentowy
- 12 teczka artysty / manieryzm
- 16 zielony parapet / aloes leczniczy, skrzydłokwiat
- 17 kalendarz / grudzień
- 18 teczka przyrodnika / formy ochrony przyrody
- 21 ścieżka edukacyjno-turystyczna / Fauna Polski
- 24 teczka przyrodnika / co robi wiewiórka zimą?
- 26 redakcja
- 27 mieszkańcy lubińskiego zoo / gęgawa

Szczodre gody

W tradycji słowiańskiej to święto celebrujące przesilenie zimowe, czyli zwycięstwo światła nad ciemnością. Od tej chwili dni się wydłużały, natomiast noc stawała się krótsza.

Celebrowanie Szczodrych Godów rozpoczynało się 21 grudnia i trwało kilkanaście dni. Pierwszym punktem obchodów był Szczodry Wieczór. Czczono w tym czasie boga Welesa, który był opiekunem bogactwa i magii. Świętowanie Szczodrych Godów kończyło się 6 stycznia.

Pokoloruj i udekoruj diducha
suszonymi owocami i orzechami.

Niemal wszystkie słowiańskie tradycje i obrzędy, które przetrwały do dzisiaj, zostały przejęte przez chrześcijaństwo.

Antyczni Słowianie nie posiadali własnego alfabetu, nie ma więc dostępu do źródeł pisanych, na podstawie których można by było poznać ich dawne tradycje, zwyczaje i rytuały. Wiedza czerpana jest z badań i przekazów ludowych, dlatego uważa się, że ogromna ilość wierzeń i rytuałów Słowian została bezpowrotnie utracona. Mocno przyczyniło się do tego chrześcijaństwo, które bez pardonu niszczyło pozostałości dawnych wierzeń.

Najważniejsze tradycje

W dniu wieczery przykładano dużą wagę do odwiedzin sąsiedzkich. Istotne było, aby próg domu tego dnia, jako pierwszy przekroczył mężczyzna, wróżyło to pomyślność na przyszły rok.

Tego dnia zaczynało również wróżby na kolejny rok. Każdy dzień odpowiadał miesiącowi w przyszłym roku.

Przed Szczodrym Wieczorem utrzymywano post, a wieczerza zaczynała się po pojawieniu się pierwszej gwiazdy.

Wieczerzę zaczynało od podzielenia się chlebem i życzeniami. Spożywano wtedy 12 różnych potraw, które były symbolem 12 miesięcy. Dzielono się jedzeniem również ze zwierzętami, gdyż wierzono, że mogą przemawiać przez nie dusze przodków.

Podczas Szczodrego Wieczoru dzieci otrzymywały drobne upominki w postaci orzechów, jabłek czy placek drożdżowych, które zwane były szczodrakami.

Pamiętano w tym czasie również o tych, którzy odeszli. Rozpalano ogniska na cmentarzach na cześć zmarłych i organizowano uczty. W ten sposób okazywano troskę o duszę zmarłych przodków.

Zostawiano dodatkowe wolne miejsce przy stole dla duchów przodków.

Na święta w kącie izby stawiano pierwszego żętego snopa żyta zwanego diduchem lub wieszano podłazniczkę – udekorowaną gałązkę świerkowej. Diduch był przechowywany do wiosny, kiedy to z nasion pochodzących z kłosów tegoż snopa należało rozpocząć siew.

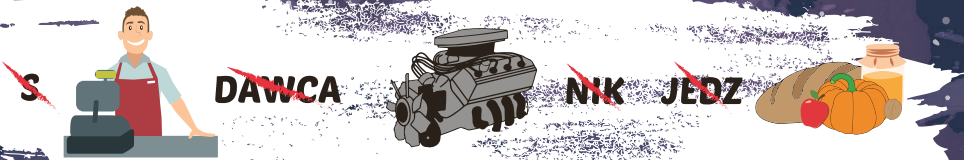

Ważną częścią świąt było kolędowanie, czyli koliada. Przebiegano się wówczas za zwierzęta m.in. za turonia i przechadzano od chaty do chaty, śpiewając radosne pieśni. Gospodarz dawał kolędnikom drobne podarunki, a ci odchodzili do kolejnej chaty.

Z siana lub słomy pod nakryciami wrócono, poprzez losowanie słomki. Im ładniejsza i dłuższa słomka, tym lepszy miał być następny rok.

Słowianie wierzyli, że w trakcie Szczodrych Godów należy unikać pracy zarobkowej. Nie przestężenie tej zasady, miało skutkować problemami finansowymi w nowym roku.

REBUS

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

KODEKS

małego ekologa

NIE ZANIECZYSZCZAJ ŚRODOWISKA

Spacerując po lesie, parku czy spędzając czas na świeżym powietrzu nie zostawiaj po sobie odpadów. To, co ze sobą przyniosłeś, zabierz i wyrzuć do najbliższego kosza.

SEGREGUJ ODPADY

Ważna jest także segregacja odpadów. Dzięki recyklingowi odzyskujemy jak najwięcej surowców wtórnych. Proces ten pozwala oszczędzać energię, wodę oraz obniżać koszty produkcji nowych rzeczy.

Każdy z nas może być ekologiem, wystarczy przestrzegać kilku prostych zasad. Dzięki temu nie tylko zadbaamy o przyrodę, ale także wyrobimy sobie dobre nawyki dotyczące m.in. oszczędzania czy porządku. Warto podejmować nawet najmniejsze kroki, aby nie tylko nam żyło się lepiej, ale także przyszłym pokoleniom.

SZANUJ ZIELEŃ

Będąc w lesie czy na łące nie niszczyć roślin. Drzewa nie tylko produkują dla nas tlen, ale także działają jak filtr i oczyszczają powietrze. Dlatego tak ważne jest dbanie o tereny zielone.

DBAJ O ZWIERZĘTA

Podczas mroźnej zimy dokarmiaj ptaki. Natomiast latem możesz wystawić na balkonie poidelka dla ptaków i owadów. Jeśli znajdziesz ranne zwierzę, zawiadom odpowiednie służby. Będąc w lesie zachowuj się cicho i nie płosz zwierząt.

OSZCZĘDZAJ WODĘ

Do podlewania kwiatów używaj wody z mycia warzyw i owoców. Myjąc zęby zakręcaj kran i używaj kubka. Jeśli zauważysz kapiącą wodę zakręć kran lub go napraw. Nie kąp się w pełnej wannie wody, częściej wybieraj prysznic. Do picia wybieraj wodę z kranu, zamiast kupować tę w butelkach.

OSZCZĘDZAJ ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ

Gaś światło w pomieszczeniach, w których nie przebywasz, wyłączaj urządzenia których nie używasz i nie zostawiaj ładowarek w kontaktach.

UŻYWAJ TOREB WIELORAZOWYCH

Gdy wybierasz się na zakupy weź ze sobą torbę wielokrotnego użytku, zamiast korzystać z jednorazówek. Foliowa reklamówka rozkłada się nawet 300 lat!

OSZCZĘDZAJ PAPIER

Nie drukuj stron, których nie potrzebujesz, a notatki zapisuj z obu stron kartki. Zużyty papier wyrzucaj do niebieskiego pojemnika, aby został przetworzony na nowy produkt i zdalny do ponownego użycia. Papier można poddać procesowi recyklingu aż 7 razy!

**JAKA JESZCZE ZASADA, POWINNA
WEDŁUG CIEBIE, ZNALEŹĆ SIĘ
W KODEKSIE MAŁEGO EKOLOGA?
NARYSUJ JĄ, NAZWIJ I OPISZ.**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ZRÓB TO SAM

KALENDARZ ADWENTOWY

Materiały:

- ołówek,
- karton,
- linijka,
- nożyczki,
- tektura falista,
- drewniane spinacze,
- flamaster lub długopis,
- kawałek wstążki lub sznurka,
- klej lub taśma dwustronnie klejąca,
- biała i kolorowa kartka papieru technicznego A4.

Okres adwentu to czas w którym zaczynamy odliczanie do świąt Bożego Narodzenia. Możemy wtedy zobaczyć w sklepach szeroki wybór kalendarzy adwentowych, które nam w tym pomagają. Często są one kolorowe i wypełnione słodyczkami. Jednak wcale nie musimy kupować gotowych kalendarzy, możemy go zrobić samemu, z łatwo dostępnych materiałów. Co najważniejsze, tak wykonany kalendarz będzie bardziej eko, ponieważ posłuży nam kilka lat.

1 Na kartonie narysuj koło o średnicy 20 cm i wytnij je.

2 Oklej je z jednej strony papierem ozdobnym. Złakładki papieru przyklej na drugiej stronie.

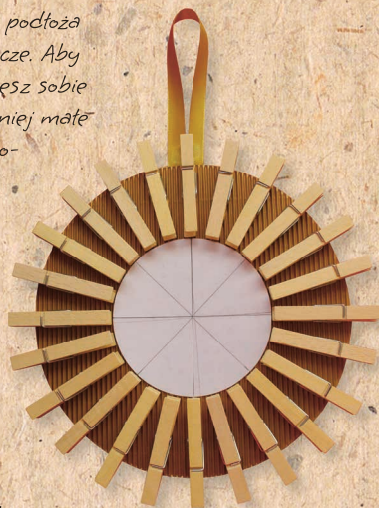
3 Przyklej kawałek sznurka lub wstążki, aby mieć za co powiesić kalendarz na ścianie. Zrób to po nieklejonej stronie.

DOBRA RADA

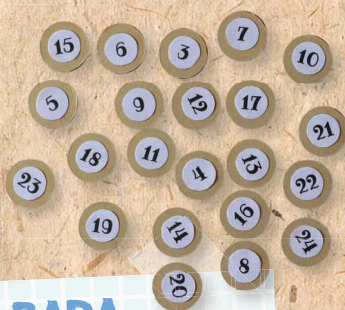
Koło kartonowe możesz zostawić w stanie surowym, w ten sposób będzie bardziej eko lub pokolorować je w dowolny sposób.

4 Narysuj koło tej samej wielkości na tekturze falistej, wytnij je i przyklej na pierwsze koło, zastaniając w ten sposób wstążkę i złakładki papieru ozdobnego. Dzięki temu na jednej stronie będziesz mieć papier ozdobny, a na drugiej tekturę falistą.

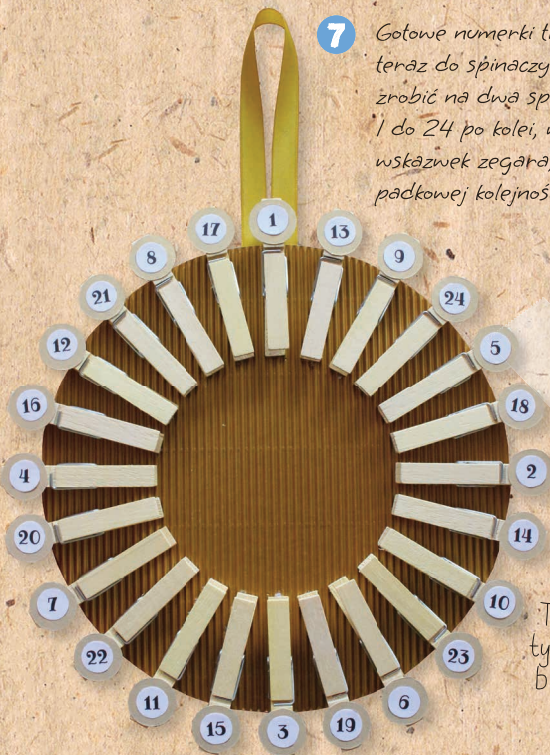
5 Do tak przygotowanego podłoża zacznij przyklejać spinacze. Aby je równo przykleić, możesz sobie pomóc wycinając wcześniej małe kołko z papieru z narysowanymi na nim liniami pomocniczymi. Umieszczając je na środku koła, będziesz mieć pewność, że spinacze będą równo rozmieszczone.

6 Przygotuj numerki do kalendarza. Z kolorowego papieru wytnij 24 kółeczka o wielkości ok. 2,5 cm. Natomiast z białego papieru wytnij kółeczka o wielkości ok. 1,5 cm i napisz na każdym z nich numerki od 1 do 24. Białe kółeczka naklej na kolorowe.

7 Gotowe numerki trzeba przykleić teraz do spinaczy. Możesz to zrobić na dwa sposoby albo od 1 do 24 po kolei, według ruchu wskazówek zegara, albo w przypadkowej kolejności.

DOBRA RADA

Jeśli chcesz aby Twój kalendarz był bardziej kolorowy, możesz pokolorować spinacze lub nakleić kilka papierów kolorowych. Zamiast papierowych numerków można użyć gotowych cyferek, dostępnych w sklepach.

8 Kalendarz adwentowy gotowy! Jeśli chcesz możesz jeszcze dopisać swoje imię na środku kalendarza, aby każdy wiedział do kogo należy. Teraz możesz zacząć do spinaczy co tylko chcesz. Mogą to być cukierki, herbatki w saszetkach lub inne drobiazgi, jakie tylko przyjdą Ci do głowy.

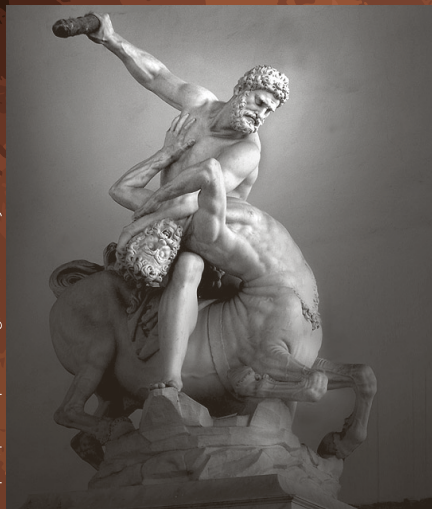
Manieryzm

Styl w sztuce europejskiej występujący w okresie od **ok. 1520 r. do końca XVI w.** Najpierw pojawił się we Włoszech, ale dość szybko rozprzestrzenił się w Europie.

Charakteryzował się **dążeniem do doskonałości formalnej i technicznej dzieła**, a także swobodą, wykwintnością, wyrafinowaniem oraz wysubtelnieniem.

Nazwa manieryzm wywodzi się od włoskiego słowa *maniera*, a ono z kolei z łacińskiego *manus*, czyli ręka. Pierwotnie termin ten **oznaczał specyficzne cechy, styl twórczości jakiegoś artysty**. Po raz pierwszy określenie to zostało użyte przez Luigi Lanziego w 1792 r.

<https://pl.wikipedia.org/wiki/Manieryzm>

Giambologna, *Herkules i Nessos*, 1599

Malarstwo manieryzmu **charakteryzowało się brakiem realistycznego naśladowania natury**, stosowano wydłużone proporcje ludzkiego ciała. Zrezygnowano z perspektywy zbieżnej, z czytelnych i jasnych kanonów kompozycyjnych. **Stosowano duże nagromadzenie postaci**, które sprawiały wrażenie natłoku. Obrazy często posiadały alegoryczną* wymowę i skomplikowaną symbolikę. Architektura oraz rzeźba również podlegała tym zabiegom stylistycznym.

*Alegoria — to powszechny zabieg stylistyczny używany w utworze literackim lub dziele plastycznym, który niesie dodatkowy przekaz. Oprócz znaczenia dosłownego ma jeszcze inne, bardziej ukryte, które odbiorca dzieła powinien wyłowić.

Parmigianino, *Madonna z długą szyją*, 1534–1540

<https://pl.wikipedia.org/wiki/Manieryzm>

Wykreślanka

Odszukaj nazwiska artystów manieryzmu:
Parmigianino, Tintoretto, Giambologna, Bronzino, Cellini, Vasari, Zuccaro, Fiorentino.

Po wykreśleniu wszystkich nazwisk, przepisuj poniżej pozostałe litery, czytając rzędami od lewej do prawej. Dzięki temu poznasz tytuł pierwszej książki o włoskiej historii sztuki, spisanej przez Giorgio Vasariego.

_____,

EL GRECO

Właściwie nazywał się **Domenikos Theotokopulos** i był hiszpańskim malarzem, rzeźbiarzem i architektem pochodzenia greckiego. To jeden z najwybitniejszych przedstawicieli manieryzmu. Do jego najważniejszych dzieł zalicza się *Męczeństwo świętego Maurycego* (1577), *Obnażenie z szat* (1579), *Pogrzeb hrabiego Orgaza* (1588) i *Widok Toledo* (ok. 1610)

Autoportret (domniemany, 1590–1600)

El Greco, *Ekstaza św. Franciszka*, ok. 1578

Jedynym obrazem przypisywanym El Grecowi, który znajduje się w Polsce, jest *Ekstaza św. Franciszka*. Od 15 października 2004 r. prezentowany jest na ekspozycji stałej w **Muzeum Diecezjalnym w Siedlcach**. Spór o autentyczność dzieła trwa niemal nieprzerwanie od chwili przypisania mu autorstwa El Greca, mimo przeprowadzenia wielu badań i ekspertyz.

El Greco, *Widok Toledo*, ok. 1610

[https://pl.wikipedia.org/wiki/%C5%9Aw%CA%99ty_Franciszek_otrzymuj%C4%85cy_stygmaty_\(obraz_El_Greca_z_Siedlec\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/%C5%9Aw%CA%99ty_Franciszek_otrzymuj%C4%85cy_stygmaty_(obraz_El_Greca_z_Siedlec))

<https://pl.wikipedia.org/wiki/Manierizm>

Artysta ma bałagan w swojej walizce,
a potrzebuje z niej kilka rzeczy.
Pomóż mu znaleźć wszystkie przybory
z listy.

Lista:

Zaznacz w walizce każdą
rzecz, która została
przez ciebie znaleziona.

Zielony parapet / ALOES LECZNICZY, SKRZYDŁOKWIAT

ZIELONY PARAPET

ALOES LECZNICZY

Aloe vera

Aloes pochodzi z Ameryki Południowej i posiada wiele cennych właściwości leczniczych. Charakteryzuje się rozetą grubych, mięsistych liści o mieczowatym kształcie, z kolcami na brzegach. Liście wypenione są galaretowatym miąższem, który jest bogaty w witaminy, sole mineralne, kwasy organiczne, wielocukry, glikoproteidy oraz stymulatory biogenne. Dzięki temu wykazuje właściwości bakteriobójcze, regeneracyjne, przeciwzapalne i pobudzające układ odpornościowy. Lubi miejsca nasłonecznione, natomiast nie lubi nadmiaru wody.

SKRZYDŁOKWIAT

Spathiphyllum

Skrzydłokwiat to roślina zielna z rodziny obrazkowatych, pochodząca z Ameryki Środkowej i Południowej. Posiadająca niesamowite zdolności oczyszczania powietrza z lotnych substancji toksycznych. Charakteryzuje się gęstą kępą lancetowanych, długich, ciemnozielonych liści o błyszczącej powierzchni. Kwiaty białe o delikatnym zapachu. Może kwitnąć cały rok. Jest niewymagający, łatwy w uprawie, odporny na choroby oraz szkodniki oraz pięknie się prezentuje. Preferuje stanowiska jasne, ale nie bezpośrednio nasłonecznione. Uwielbia dużą wilgotność powietrza.

KALENDARZ ŚWIĄT NIETYPOWYCH:

- 3.12 /MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
- 5.12 /ŚWIĄTOWY DZIEŃ GLEBY
- 11.12 /DZIEŃ CHRUSCIKÓW
- 12.12 /DZIEŃ GUSIA
- 14.12 /DZIEŃ MAŁPY
- 15.12 /DZIEŃ HERBATY
- 19.12 /DZIEŃ WIECZNIE ZIELONYCH ROŚLIN
- 20.12 /DZIEŃ RYBY
- 28.12 /DZIEŃ GRY W KARTY
- 30.12 /DZIEŃ SERKA WIEJSKIEGO

GRUDZIEŃ

PRZYSŁOWIE:

„JESLI W GRUDNIU CZĘSTO DMUCHA,
TO W MARCU I KWIECNIU PŁUCHA”

Dwunasty miesiąc w roku, według kalendarza gregoriańskiego ma 31 dni.

Czy wiesz, że...

15 grudnia 1999 r. w Japonii odlano największą na świecie sztabkę złota, ważącą aż 200 kg!

W grudniu urodzili się:

- 3.12 /Adam Małysz - polski skoczek narciarski.
- 5.12 /Józef Piłsudski - pierwszy Marszałek Polski.
- 8.12 /Władysław Kozakiewicz - polski lekkoatleta.
- 16.12 /Zbigniew Religa - polski kardiolog i polityk.
- 20.12 /Juliusz Cezar - rzymski wódz i polityk.
- 24.12 /Adam Mickiewicz - polski poeta.
- 27.12 /Louis Pasteur - francuski chemik i prekursor mikrobiologii.
- 31.12 /Wojciech Kossak - polski malarz.

Nazwa miesiąca pochodzi od słowa „gruda”, od zmarzniętej ziemi – pokrytej grudami. Łacińska nazwa *December* (dziesiąty miesiąc) została zapożyczona przez większość języków europejskich. U Słowian używana była nazwa studzień wymiennie z grudniem.

21 grudnia następuje na półkuli północnej przesilenie zimowe, a na południowej przesilenie letnie. W Polsce pod względem meteorologicznym jest to miesiąc zimowy.

Zaznacz i opisz na poniższym kalendarzu ważne dla Ciebie dni.

Pn	Wt	Śr	Cz	Pt	So	Nd
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

OBSZAR NATURA 2000

Źródliśka k. Zimnej Wody

Data utworzenia: 1 marca 2011

Powierzchnia: 156,01 ha

Położenie: Powiaty:

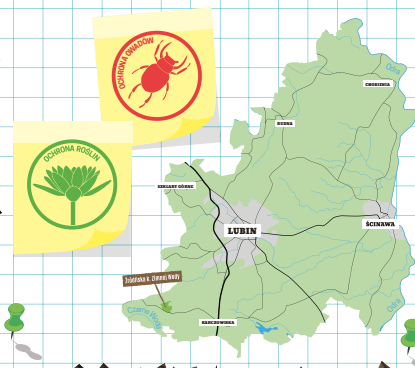
lubiński

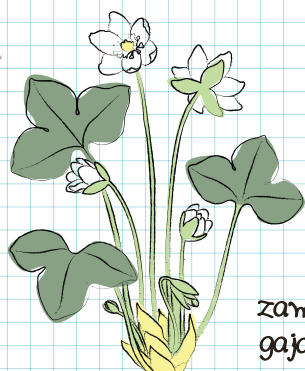
Gminy:

Lubin

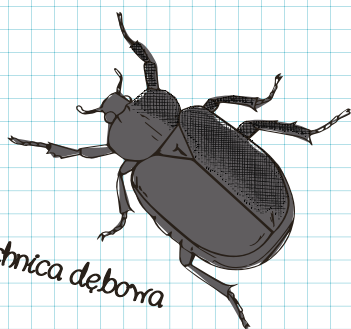

Źródliśka k. Zimnej Wody obejmują w sobie obszar rezerwatu „Zimnej Wody”. Położony jest we wschodniej części Wysoczyzny Lubińskiej, na terenie gminy Lubin. Jest to wielogatunkowy kompleks łągowych i grądowych lasów liściastych, wyróżniający się wielkogabarytowymi dębami szypułkowymi, niekiedy w stanie zamierającym. Warunki te są idealnym środowiskiem dla bytowania chrząszcza — pachnicy dębowej (*Osmoderma eremita*).

zawrilec
gajowy

pachnica dębowa

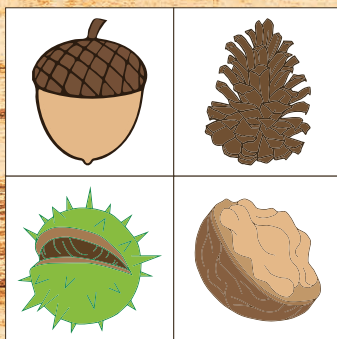
śnieżyca
włosenna

Połącz kropki
i pokoloruj obrazek.

ZNAJDŹ I ZAZNACZ,
POKAZANY KAFELEK
W MOZAICE.

Ścieżka edukacyjno-turystyczna

Fauna Polski

ZOOLUBIN.PL

Kraska

łac. *Coracias garrulus*

Długość ciała: 31-35 cm

Rozpiętość skrzydeł: 62-72 cm

Masa ciała: 0,12-0,15 kg

W Polsce kraski są na granicy wymarcia, ostatnie pary gnieźdzą się na Równinie Kurpiowskiej. Przylatują w kwietniu lub maju, a odlatują od sierpnia do września. Ok. 20-30 lat temu kraska zasiedlała znaczny obszar kraju, dziś całkowicie zniknęła z części zachodniej, a z roku na rok wzrasta ryzyko całkowitego wymarcia. Przyczyn dopatruje się w zmianie krajobrazu rolniczego, likwidacji zadrzewień śródpolnych, wycinaniu dziuplastych drzew oraz stosowaniu środków ochrony roślin, które w znacznej części zabijają duże owady, jakimi kraska najchętniej się żywi.

tekst: A. Łużyński, korekta: I. Skrypin, rysunki: Mergus D. Kilion

Krowa białogrzbieta

łac. *Bos taurus taurus*

Długość ciąży: ok. 280 dni

Wysokość w kłębie: 125-140 cm

Masa ciała: 600-800 kg

Bydło domowe rasy białogrzbietaj charakteryzuje się proporcjonalną budową ciała o dobrym umięśnieniu. Wysokość w kłębie dochodzi do 130 cm u krowy i 140 cm u byka. Nazwa rasy pochodzi od specyficznego, niejednolitego umaszczenia z białą pręgą wzdłuż grzbietu, rozszerzającą się ku tyłowi ciała. U rasy białogrzbietaj głowa również musi być dwubarwna, z jasnym czołem i ciemną śluzawicą (częścią górnej wargi). Krowa tej rasy podczas całej laktacji daje ok. 4 000 kg mleka o 3,8-4% zawartości tłuszczu.

tekst: I. Skrypin, korekta: A. Łużyński, rysunki: Mergus D. Kilion

Królik popielniański

łac. *Oryctolagus cuniculus f. domesticus*

Długość ciąży: 28-32 dni

Długość życia: 6-8 lat

Masa ciała: 3,5-5 kg

Rodzima rasa królika domowego, nad którą pracowano w Zakładzie Doświadczalnym Polskiej Akademii Nauk w Popielnie. To właśnie stąd wywodzi się nazwa tej rasy królików. Okrywa włosowa tych królików jest biała, co osiągnięto dzięki krzyżowaniu osobników albinotycznych (pozbawionych barwnika) i surowym warunkom chowu. Wzorzec oceny rasy został zatwierdzony w 1989 r. Króliki popielniańskie uznaje się za rasę o liczebnych miotach (7-8 młodych).

tekst: I. Skrypin, korekta: A. Łużyński, rysunki: Mergus D. Kilion

Kruk

łac. *Corvus corax*

Długość ciała: 55-65 cm

Rozpiętość skrzydeł: 115-130 cm

Masa ciała: 0,8-1,63 kg

Są jednymi z najinteligentniejszych ptaków. Potrafią używać narzędzi takich jak patyczki, druciki, często do wyciągania pokarmu z trudno dostępnych miejsc. Są w stanie naśladować mowę ludzką. W Polsce kruki do końca XIX w. były tępione, strzelano do nich jeszcze w latach 70. XX w. Od tego czasu liczba kruków rośnie, a tam gdzie mają dostęp do jedzenia (np. wysypiska śmieci) jest ich na tyle dużo, że stanowią problem dla innych gatunków ptaków. Odżywiają się głównie padliną, pełniąc rolę sanitariuszy w środowisku, ograniczając rozprzestrzenianie chorób.

tekst: A. Łużyński, korekta: I. Skrypin, rysunki: Mergus D. Kilion

CO ROBI WIEWIÓRKA POSPOLITA ZIMĄ?

Odwiedź Park Leśny zimą i spróbuj odnaleźć wiewiórkę. Jest ona mniej spotykana o tej porze roku, jednak wciąż jest aktywna!

Dla wiewiórki pospolitej jesień to okres magazynowania pożywienia na zimę. Głównie zbierają długotrwałe owoce, jak np.: żołędzie, orzechy, nasiona. Pożywienie chowają w zakamarkach zakrywanych liśćmi lub gałęziami. Z zasobów korzystają kiedy zdobycie pokarmu na zewnątrz jest niemożliwe. Dodatkowo jedzą również to co znajdują w parku lub lesie np.: grzyby, ptasie jaja czy robaki.

Wiewiórki nie są gatunkiem terytorialnym i rzadko łączą się w pary. Nie zapadają w sen zimowy co skutkuje mniejszą aktywnością, aby nie tracić zapasów energii.

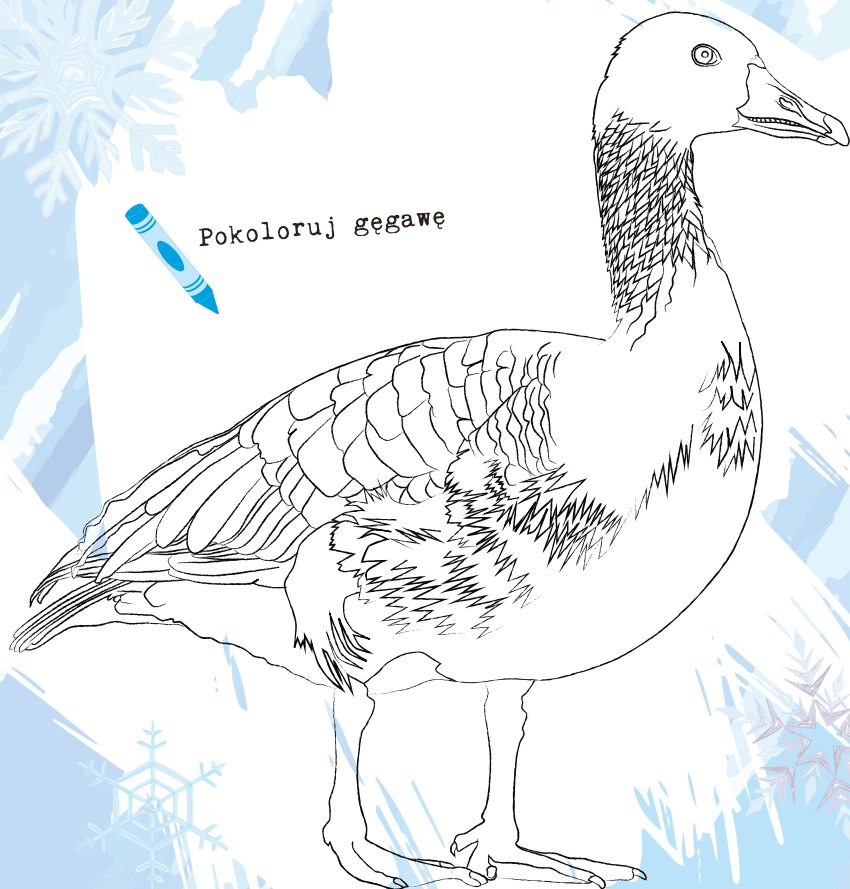

Park
Leśny
w Lubinie

Czy wieSsz, że...

ogon wiewiórki pozwala jej zachować równowagę podczas zwinnego skakania, a w chłodniejsze dni pełni funkcje ciepłej i miękkiej kołderki.

Pokoloruj gegawę

Wydawca: Ogród Zoologiczny w Lubinie,
ul. Ignacego Paderewskiego 99, 59-300 Lubin

Kontakt: sekretariat@zoolubin.pl

Współpraca: Muzeum Historyczne w Lubinie

Skład numeru: Izabela Grygiel **Opracowanie graficzne:**

Agata Bończak (str. 21-23), Izabela Grygiel (str. 1-20, 26-28),
Karolina Smolarek (str. 24-25)

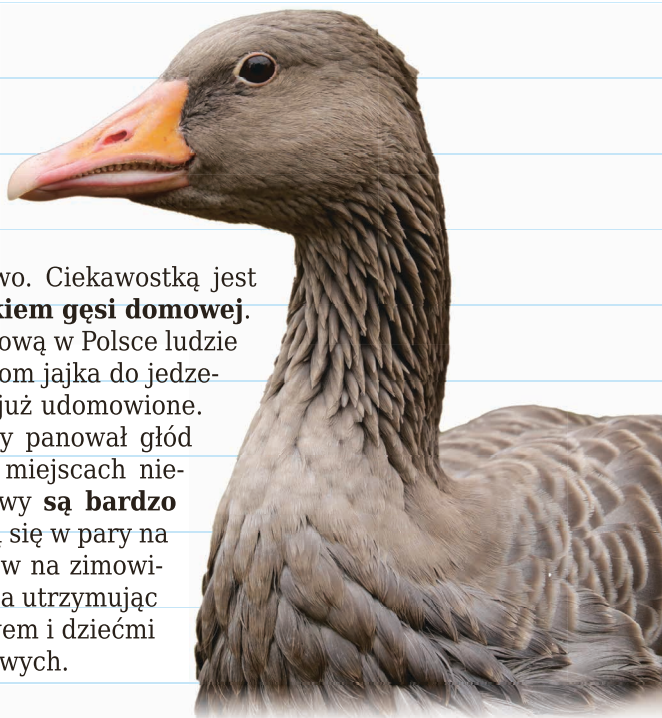
Opracowanie merytoryczne: Agata Bończak (str. 21-23),
Izabela Grygiel (str. 3-15, 16-17, 20, 26), Agata Łabuzińska (str. 18-19),
Andrzej Łużyński (str. 27), Karolina Smolarek (str. 24-25)

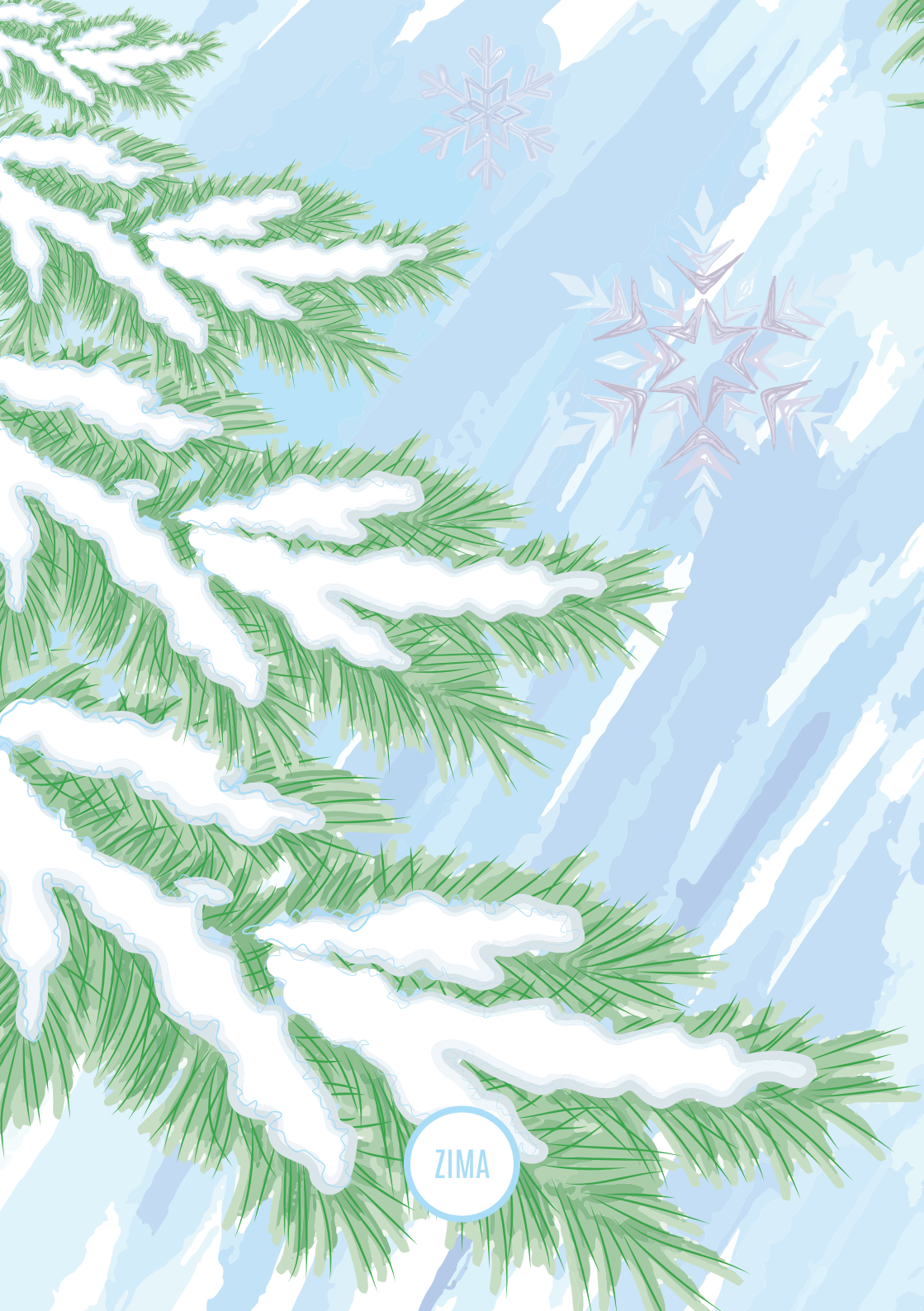
Lubin 2023

Gęgawa

(łac. *Anser anser*)

Gęgawa jest **jedynym gatunkiem gęsi** gniazdującym w Polsce. Ptaki obu płci ubarwione są jednakowo. Ciekawostką jest fakt, że gęgawa **jest przodkiem gęsi domowej**. Jeszcze przed II wojną światową w Polsce ludzie na wsiach podbierali gęgawom jajka do jedzenia lub podkładali pod gęsi już udomowione. Po zakończeniu wojny, kiedy panował głód gęsi te przetrwały tylko w miejscach niedostępnych dla ludzi. Gęgawy **są bardzo rodzinnymi ptakami**, łączą się w pary na całe życie. Podczas przelotów na zimowiska tworzą bardzo duże stada utrzymując kontakt ze swoim rodzeństwem i dziećmi z poprzednich sezonów lęgowych.

ZIMA